

POESIA D'ALTA TENSIÓ

No cal ser un expert en botànica per saber que les plantes no creixen així com així. Per tal que un jardí faci goig és necessari seguir unes normes bàsiques. A banda de les dosis justes de sol, aigua i adob, hi ha un altre factor que no sempre es té en compte: el terreny ha de ser-hi propici. Un sòl massa argilós, per exemple, pot ser fatal per a determinades espècies vegetals.

Tant si ets jardiner com si ets poeta, la tria del terreny és fonamental. Rosa Comes (Tarragona, 1973) n'és ben conscient. Poema a poema, ha anat creant un espai propi per a conrear la seva poesia i treure'n el màxim partit. Es tracta d'un espai que ja va insinuar a *3: atzar* (Arola, 2007) i que ara confirma i referma a *Evito el verb* (Cossetània, 2009), la continuació natural del seu projecte poètic. Un espai on la poeta s'hi sent com el peix a l'aigua. Un espai que, si fos pel·lícula, segurament s'intitularia "La vida secreta de les paraules". I és que l'hàbitat de la Rosa Comes poeta és la sintaxi, els elements de l'oració, els signes de puntuació, el vers mateix.

En una entrevista de l'any 2007, Rosa Comes va afirmar: "m'agradaria molt que [la meva poesia] s'assemblés a una emoció, a aquell corrent elèctric indefinible que et passa pel cos quan vius determinades situacions". No obstant això, tots els que coneixem la seva obra sabem que una declaració de principis així es queda curta. La seva poesia no s'assembla a una emoció: la seva poesia és emoció. Rosa Comes no només sap transmetre aquest corrent al lector, sinó que a més, en algunes ocasions, és capaç d'electrocutar-lo. Comproveu-ho vosaltres mateixos. Obriu *Evito el verb* i llegiu-ne el primer poema, on trobareu el següent vers: "tu ja ets per mi un trist soroll". Com és possible que vuit paraules tinguin tanta força? No ho sé. Tan sols sé que només la literatura de debò pot produir descàrregues poètiques d'un voltatge tan alt.

Segons el meu parer, aquest poemari presenta dos eixos temàtics que destaquen sobre els altres. Per una banda, *Evito el verb* parla de la recerca de la veritat. A través de la imatge del mirall –recurrent al llarg de tot el llibre com a missatger d'allò que és real i desitjable–, la poeta emprèn un viatge ple de vicissituds emocionals. Ho fa disposada a arribar al final sense defallir, ja que "morir és deixar de definir la veritat". Però el camí no és fàcil. És ple d'obstacles. I l'obstacle més difícil de superar és el propi mirall. Si bé implica proximitat, al

mateix temps esdevé l'“aire que hi ha entre nosaltres”, és a dir, una barrera infranquejable. Aquesta és la gran paradoxa. Aquest és el veritable drama de l'existència.

Per altra banda, si a 3: *atzar* s'hi detectava una pugna entre la part visceral i la part cerebral de l'individu, a *Evito el verb* també s'hi lliuren diverses batalles. Hi apareixen elements antagònics clarament enfrontats com ara la memòria i l'oblit o el tu i el jo. Però potser la dicotomia més evident és la que es crea entre descripció i narració. A l'hora d'escollir, la poeta es queda amb la primera. “Sóc descripció i tu també”, ens diu. I és que la descripció atura el temps. Això és el que vol la poeta: congelar el present per despullar-lo del seu caràcter fugisser. Per això renega de la narració. Per això evita el verb. Perquè el verb significa moviment. I el moviment, ja se sap, ens condemna a la memòria i a l'oblit.

Cal dir que el to predominant d'*Evito el verb* és agredolç. Tanmateix, el llibre finalitza amb un toc d'optimisme. Al darrer poema llegim: “retrobo el fil de l'argument, la història que ens explica i ens manté dintre del món”. Per això podem tancar el llibre amb un bri d'esperança. La mateixa esperança que sentim com a lectors, confiant que la Rosa ens regali un altre poemari ben aviat.

ÒSCAR PALAZÓN

Publicat al diari *El Punt* el 15 de juny de 2009

<http://www.elpunt.cat/noticia/article/-/-/49523.html>